Ankenævnet for Forsikring

Den 18. januar 2017 blev i sag nr. 89610:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Skandia Danmark
Kay Fiskers Plads 9
2300 København S

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en livsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Skandia Danmark. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har standset udbetalingen af helbredsbetingede ydelser den 1/4 2016, og samme dato har ophævet forsikringsaftalen. Han kræver endvidere dækning for advokatomkostninger med 40.000 kr. + moms.

Selskabet har anført, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad, og at der ikke er overensstemmelse med de angivne gener og klagerens faktiske adfærd. Selskabet har taget forbehold for at kræve tilbagebetaling af ydelser for perioden efter den 1/2 2016. Endvidere finder selskabet, at advokatbistand ikke har været nødvendig.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og løbende ydelser, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere på grund af sygdom eller ulykke. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1970'erne, er uddannet og har i en årrække arbejdet indenfor forsikringsbranchen. Han har i flere år haft en nyresygdom, hvor han blandt andet er behandlet med dialyse, og han fik i 2015 foretaget en nyretransplantation. Klageren har efter operationen lidt af blandt andet træthed og koncentrationsbesvær, ligesom han har udviklet depressive symptomer, som han er behandlet for. Han har anført, at han ikke er

i stand til at arbejde mere end ca. 10-15 timer om ugen, og at hans indtjeningsevne er væsentligt nedsat.

I klagen af 7/7 2016 til nævnet har klagerens advokat blandt andet anført:

"PÅSTAND 1

Skandia Link Livsforsikring A/S tilpligtes at anerkende, at [klageren] under forsikringsnummer … er berettiget til invaliditetsydelse og præmiefritagelse fra 1. april 2016 foreløbigt frem til 1. juli 2016 med tillæg af renter i medfør af forsikringsaftalelovens § 24.

PÅSTAND 2

Skandia Link Livsforsikring A/S tilpligtes at anerkende, at det uberettiget at ophæve [klagerens] forsikringsnummer …

SAGSFREMSTILLING

…

I juli 2011 blev der hos [klageren] påvist svær nyrefunktionsnedsættelse, der indledningsvis blev forsøgt behandlet i form af optimal blodtryksregulering.

I sensommeren/efteråret 2013 havde tilstanden imidlertid udviklet sig til behandlingskrævende nyresvigt, som fordrede dialysebehandling.

Den 21. august 2013 fremsendte [klageren] ansøgning om udbetaling ved kritisk sygdom, jf. bilag 4. Da tilstanden også medførte uarbejdsdygtighed, meddelte Skandia Link Livsforsikring A/S, at [klageren] var berettiget til invaliditetsydelse og præmiefritagelse efter udløbet af karensperiode og således med virkning fra den 1. oktober 2014.

I den forbindelse havde Skandia modtaget i hvert fald fp 610 dateret den 27. august 2013 samt 20. september 2013 og brev af 1. september 2014 fra Nefrologisk afdeling B, jf. bilag 5 - 7.

[Klageren] arbejdede i hele perioden, i det omfang det var muligt hos …, men var ude af stand til at komme op på halvtidsbeskæftigelse. Derfor blev han opsagt i september 2014 med fratræden den 1. februar 2015. Som bilag 8 fremlægges mail af 28. maj 2015 til Skandia fra … Kommunes Jobcenter.

Den 6. februar 2015 modtog Skandia yderligere materiale fra … Hospitals hjemmedialyse, jf. bilag 9.

Endvidere fremlægges som bilag 10 - 11 yderligere breve fra Nefrologisk afdeling … af 12. marts 2015 og 13. april 2015. Det fremgår heraf, at [klageren] var opskrevet til nyretransplantation med klassiske symptomer for en patient med totalt nyresvigt i form af træthed, koncentrationsbesvær og hurtig udtrætning.

Nyretransplantation blev gennemført den 11. juni 2015, hvilket [klageren] meddelte Skandia ved mail af 22. juni 2015, jf. bilag 12.

På dette tidspunkt havde han i knapt en måned været ansat hos … med en aftalt normal ugentlig arbejdstid på 15 timer og ren provisionsaflønning. … er en …virksomhed og var ved indgåelsen af ansættelsesaftalen bekendt med [klagerens] helbredsmæssige situation. Hans nedsatte arbejdsevne var også baggrunden for valget af aflønningsform, idet virksomheden med provisionsaflønning reelt kun skulle betale for værdien af [klagerens] arbejdsevne. Ansættelseskontrakten fremlægges som bilag 13.

Efter en længere restitutionsperiode genoptog [klageren] sit arbejde hos … i september 2015, hvilket blev meddelt Skandia ved mail af 28. august 2015, jf. bilag 14. Dette foranledigede Skandia til at indhente yderligere fp 610 forsikringserklæring, der blev fremsendt af Nefrologisk afdeling den 17. september 2015. jf. bilag 15.

Den 9. oktober 2015 orienterede [klageren] på ny Skandia Link Livsforsikring om sine ansættelsesmæssige forhold og sin reelle arbejdstid, jf. bilag 16.

Den 12. februar 2016 anmodede Skandia [klageren] om at udfylde en egen erklæring vedrørende hans funktion, jf. bilag 17.

Det kan konstateres, at Skandia i hvert fald på dette tidspunkt havde påbegyndt sin observation af [klageren], hvorfra [klageren] har modtaget rapporter dækkende uge 4 (25. januar 2016 til 19. januar 2016), uge 7 (15 februar 2016 til 19. februar 2016), uge 9 (29. februar 2016 til 4. marts 2016), og uge 11 (14. marts 2016 til 18. marts 2016).

Funktionsskemaet blev returneret den 13. februar 2016, jf. bilag 18.

[Klageren] angav ved besvarelsen af spørgsmål 2.o, at han periodevis var stærkt depressiv, havde humørsvingninger samt aggressivitet og afmagt.

De af [klageren] modtagne observationsrapporter fremlægges som bilag 19.
…
Til yderligere belysning af [klagerens] reelle arbejdsindsats fremlægges som bilag 26 udtalelse af 15. juni 2016 fra … og mail af 9. juni 2016 fra … vedrørende omfanget af bestyrelsesarbejdet i … som bilag 27. Endvidere fremlægges afslutningsnotat fra … som bilag 28, hvor [klageren] har været i afprøvningsforløb foranlediget af kommunens jobcenter, samt journal og udtalelse fra Nefrologisk Afdeling om [klagerens] psykiske tilstand under behandlingsforløbet som bilag 29.

Skandia Link Livsforsikring A/S meddelte ved advokat … den 8. juni 2016, at man fastholdt sin tidligere vurdering. Dette medførte, at man afslog at betale invaliditetsydelse og give præmiefritagelse fra 1. april 2016 og frem. Skandia Link tog ligeledes forbehold for at kræve tidligere invaliditetsydelser tilbagebetalt.

Endelig meddelte Skandia Link, at man ophævede forsikringsordningen med henvisning til 'den betydelige overensstemmelse der er mellem de oplysninger [klageren] har afgivet til Skandia og den faktiske konstaterede formåen'.

Det fremgår endvidere af brevet, at Skandia Link A/S tilsyneladende har taget udgangspunkt i en samlet årsløn på kr. 720.000,00 i bruttoløn ved vurderingen af retten til invaliditetsydelse, jf. side 3, første afsnit. Det skal understreges, at dette er første gang Skandia Link har angivet overfor [klageren] med hvilket udgangspunkt, der skulle være sket en nedsættelse på 50 % af hans erhvervsevne. Brevet fremlægges som bilag 30.

Undertegnede har fra [fagforbund] hjemmeside lavet en lønberegning med udgangspunkt i …forbundets statistiske oplysninger om aflønningen af Forbundets medlemmer. Udgangspunktet for beregningen er en … årig person ansat i [landsdel] indenfor …

Det fremgår heraf, at medianlønnen er 72.500,00 kr. pr. måned og den øvre kvartil har en månedsløn på 81.600,00 kr. Lønberegningen fremlægges som bilag 31.

Endelig fremlægges som bilag 32 [klagerens] konkret aktualiserede indkomst fra ansættelsen hos … og de supplerende sygedagpenge, han havde modtaget i perioden som bilag 33.

ANBRINGENDER

Til støtte for påstanden om fortsat berettigelse til invaliditetsydelse og præmiefritagelse gøres det gældende,

at det som ubestridt kan lægges til grund, at [klageren] er berettiget til invaliditetsydelse og præmiefritagelse, såfremt han har været ude af stand til at 'tjene mere end 50 % af, hvad der i samme egn er almindelig for fuld arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder',

at Skandia i den forbindelse er forpligtet til at tage hensyn til [klagerens] helbredsmæssige tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse,

at [klageren] har opnået 15 års anciennitet som … og i den forbindelse selv har opnået en indtægt på 1,4 mio. årligt i bruttoløn,

at det derfor er mest relevant at tage udgangspunkt i den statistiske underbyggede månedsløn i øvre kvartil svarende til en årsindtægt på ca. 1 mio. kr., og

at vurderingen af om [klageren] er berettiget til invaliditetsydelse og præmiefritagelse, således skal fortages med udgangspunkt i, om han har været i stand til at oppebære en årsløn på 500.000,00 kr. svarende til en månedsløn på kr. 42.000,00 ved eget arbejde.

Det gøres endvidere gældende,

at det er lægeligt velunderbygget, at [klageren] lider af efterveerne fra et totalt nyresvigt og behandlingen herfor,

at han som følge heraf har betydelige problemer med (mental) træthed, koncentrationsbesvær og hukommelsesbesvær samt følelsen af afmagt, forringet livskvalitet mv. (depressionssymptomer),

at [klageren] med henvisning hertil har dokumenteret, at han ikke for nærværende er i stand til at oppebære en årsløn på kr. 500.00,00 eller for den sags skyld 360.000,00 kr. ved eget arbejde,

at de fremlagte observationsrapporter på ingen måde understøtter noget andet, idet de fejlagtigt antager, at [klageren] har ydet en relevant arbejdsindsats i alle de timer, han har været væk hjemmefra, hvilket er tilbagevist af bl.a. arbejdsgiveren …, jf. bilag 26,

at Skandia Link fejlagtigt har tillagt det betydning, at [klageren] har haft en bestyrelsespost hos …, hvis arbejdsmæssige omfang fremgår af bilag 27,

at Skandia Link fejlagtigt har tillagt det betydning, at [klageren] er angivet som bestyrelsesmedlem m.v. i forbindelse med komplementarselskaber, der i realiteten er passiv pengeinvestering.

Endelig gøres det gældende,

at [klagerens] nedsatte arbejdsevne fuldt ud understøttes af den registrerede arbejdstid, kommunens vurderinger og udbetaling af supplerende sygedagpenge samt de lægelige vurderinger fra Nefrologisk afdeling og [klagerens] praktiserende læge.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af journalen fra Nefrologisk afdeling, at [klagerens] symptombillede er velkendt for nyrepatienter og transplantationspatienter.

Vedrørende påstand 2 gøres det nærmere gældende,

at Skandia Link Livsforsikring A/S allerede som følge af ovennævnte ikke er berettiget til at ophæve forsikringsordningen,

at [klageren] under alle omstændigheder ikke har tilsidesat en på ham påhvilende oplysningspligt,

at ophævelsen ikke har hjemmel i forsikringsaftalen, men er truffet med udgangspunkt i den almindelige obligationsret,

at der derfor skal foreligge en væsentlig misligholdelse fra [klagerens] side,

at bevisbyrden for denne væsentlige misligholdelse påhviler Skandia, og at denne bevisbyrde ikke er løftet,

at [klageren] således har haft en berettiget opfattelse af, at han skulle rette henvendelse til Skandia på det tidspunkt, hvor han var i stand til at opnå en indkomst der svarede til 50 % af, hvad … med tilsvarende anciennitet kunne tjene,

at [klageren] har haft den berettigede opfattelse, at han på intet tidspunkt har haft en reel arbejdsindsats, hvor dette var tilfældet,

at der i et forbruger forhold må lægges vægt på forbrugerens subjektive tilegnelse, og

at [klageren] ikke har tilsidesat nogen på ham hvilende loyalitets forpligtelse overfor Skandia og det løbende forsikringsforhold.

Jeg beder endvidere Ankenævnet for Forsikring medinddrage det forhold, at forsikringsbegivenheden i form af nyresvigt med efterfølgende nyretransplantation er en varig tilstand. Der er en meget høj grad af risiko for, at den transplanterede nyre vil svigte indenfor en periode på under 10 år med dertilhørende risiko for komplet uarbejdsdygtighed og dødsfald.

Såfremt Skandia Link Livsforsikring A/S tillades at ophæve forsikringen, vil man frigøre Skandia for en forsikringsrisiko, der i realiteten allerede er aktualiseret.

Dermed vil [klageren] og hans efterladte blive stillet i en situation, hvor det ikke længere er muligt at opnå forsikringsdækning for fremtidige følger af den aktualiserede forsikringsbegivenhed.

Jeg mener tillige, at det må tillægges betydning, at Skandia Link Livsforsikring A/S efter min opfattelse helt utvivlsomt bevidst valgte at fremsende en egen erklæring vedrørende funktion og arbejdsforhold på et tidspunkt, hvor man havde iværksat observation af [klageren]. Dette kan efter undertegnedes opfattelse kun have haft til formål, at skabe en situation, hvor Skandia kunne påberåbe sig en angivelig uoverensstemmelse mellem observationerne og det seneste eget rapporterede med henblik på at ophæve forsikringsordningen.

Jeg gør afslutningsvis gældende, at Skandia Link Livsforsikring A/S skal tilpligtes at betale advokatomkostninger i medfør af forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3 med kr. 40.000,00 + moms. Jeg bemærker i den forbindelse, at Skandia Link Livsforsikring A/S selv har fundet anledning til at påtage ekstern advokat, hvilket understøtter, at sagens kompleksitet og omfang kræver advokatbistand, og at det anførte afspejler det tidsmæssige forbrug, som undertegnede på nuværende tidspunkt har haft med sagen."

Selskabet har i brev af 15/8 2016 til nævnet blandt andet oplyst:

"Klager har i sin klage til ankenævnet valgt at anlægge en ren økonomisk betragtning i forhold til forsikringsaftalens erhvervsevnetabsbegreb, og har i den forbindelse anført, at han ved fuld erhverveevne kunne tjene ikke under kr. 1 mio. om året, hvorfor han uanset sin nuværende indkomst på ca. kr. 500.000,- fortsat vil være berettiget til at oppebære udbetalinger fra selskabet.

Klagen synes dermed baseret på en ren økonomisk og fagspecifik vurdering uden at tage hensyn til, at den medicinske vurdering af erhvervsevnetabet tillige skal være opfyldt. Altså, at der ved vurderingen skal foretages en bedømmelse af klagers evne til at udføre arbejde med de begrænsninger i funktionsevnen, som klagers sygdom måtte have medført.

I henhold til forsikringsbetingelserne skal der foretages en vurdering af den **generelle** erhvervsevne, altså om klager med sine **helbredsmæssige begrænsninger**, har mistet evnen til at tjene mere end halvdelen i forhold til, hvad en person med tilsvarende alder, uddannelse og på samme egn er i stand til at tjene.

Der foretages dermed først og fremmest en rent medicinsk vurdering af forsikredes evne til at udføre arbejde med sin begrænsede funktionsevne.
…
Ved vurderingen er det **ikke** klagers konkrete løn, der skal sammenlignes med, og dermed heller ikke, om forsikrede konkret har opnået en højere indtægt end gennemsnittet for erhvervet, ligesom den konkrete situation på arbejdsmarkedet (f.eks. lokal ledighed eller konjunkturbestemte forhold) ikke indgår.

Erhvervsmæssige forhold

Af klagers Linkedln-profil, jf. bilag A, fremgår blandt andet, at klager - udover at have været eliteudøver inden for [sportsgrene] - tillige er … uddannet på …, hvor han senest i

2010 har gennemført niveau … Det fremgår endvidere, at klager har været ansat i flere [selskaber]
…
Det fremgår endvidere, at klager var bestyrelsesformand hos firmaet … fra august 2011 til august 2014.

Klager indgik med virkning fra den 18. maj 2015 ansættelseskontrakt med virksomheden …, hvor han blev ansat som [rådgiver] med primære arbejdsopgaver i form af salg af … og servicering af eksisterende kunder både i form af individuel rådgivning såvel som … Af ansættelseskontrakten fremgår blandt andet, at klagers ugentlige arbejdstid blev aftalt til at udgøre 15 timer om ugen og med aflønning i henhold til provisionsprogram, som selskabet dog ikke kender.
…
Ved søgning i CVR-registeret fremgår blandt andet, at klager på nuværende tidspunkt er aktiv (som ejer, direktør, formand og/eller bestyrelsesmedlem) i 17 forskellige virksomheder
…
Selskabet har i den forbindelse særligt hæftet sig ved følgende forhold.

- Klager blev direktør og bestyrelsesformand i … den 8. januar 2016.

- Klager blev direktør i 2 selskaber (… og …) henholdsvis 2 dage og 8 dage efter opstart af dækning ved sygdom. Klager blev endvidere bestyrelsesformand i samme selskaber henholdsvis den 26. oktober 2014 og 14. oktober 2014.

- Klager blev bestyrelsesmedlem i … den 21. maj 2015, hvilket er 3 uger før klagers nyretransplantation.

- Klager blev bestyrelsesmedlem i … den 23. september 2015, hvilket er ca. 1 måned efter klagers udskrivning fra hospitalet.

- Klager blev bestyrelsesmedlem i 2 selskaber (… og …) og genindtrådte i bestyrelsen i …

- Klager har erhvervet ejerpost i … i oktober 2015

oo0oo

Ved vurderingen af bedømmelsesgrundlaget for den generelle erhvervsevne, har selskabet lagt vægt på bl.a. klagers oplysninger på sin Linkedin-profil, at han har været ansat i … i ca. 15 år, hvor han har arbejdet som …, … og senest … (det vides ikke, om klager er eksamineret …).

I henhold til Jobindex udgør den gennemsnitlige månedsløn for en [stilling], med 15 års erhvervserfaring, i region … og region … gennemsnitligt 41.640 kr. i bruttoløn. Denne løn må dog anses for forbundet med betydelig usikkerhed, idet lønnen alene baserer sig på 20 personer. Selskabet vurderer således, at en … med 15 års erfaring bør kunne oppebære en indkomst på op imod 60.000 kr. om måneden, svarende til 720.000 kr. om året i bruttoløn.
…

8. 89610

Sagsforløbet

Klager fik den 11. juni 2015 foretaget nyretransplantation og blev efter en vellykket operation udskrevet fra hospitalet den 27. juni 2015 som værende velbefindende. Klager blev afsluttet i hospitalsregi den 20. august 2015 med et stabiliseret og normaliseret blodtryk og god nyrefunktion, hvorefter han overgik til ambulant kontrol på … Hospital.

Klager blev senest ved selskabets brev af 30. april 2015, jf. bilag B, bevilliget yderligere udbetaling ved sygdom, med opfølgning efter senest et år. Bevillingen blev begrundet i, at klager for daværende:

- Var svært nyresyg på grund af skrumpenyrer og nyresvigt
- Var i omfattende medicinsk behandling, herunder dialyse
- Var tilmeldt venteliste til nyretransplantation
- Havde haft flere akutte indlæggelser med livstruende høje værdier
- Oplevede svær træthed på grund af lidelsen
- Ikke kunne forvente en bedring i helbredstilstanden før en transplantation havde fundet sted, og man kunne vurdere effekten af denne

Vurderingen blev foretaget på baggrund af et midlertidigt erhvervsevnetab, og dermed med et erhverv som … og … Det fremgår endvidere, at ved vurdering af yderligere ret til udbetaling ved sygdom, ville vurderingen af erhvervsevnetabet være i forhold til den generelle erhvervsevne.

Selskabet rettede den 28. august 2015 henvendelse til klager med henblik på en opfølgning efter hans nyreoperation, herunder om han var begyndt at arbejde igen.

Klager svarede inden for få timer, at han efter aftale med egen læge og virksomheden … skulle påbegynde arbejde fra september 2015 med 15 timer om ugen.

Klager oplyste i den forbindelse, at der var skånehensyn i 20 uger efter hans nyreoperation, samt at den mest kritiske periode var i ugerne 12-20 efter operationen, og at der på daværende tidspunkt var gået 10 uger. Klager forventede derfor alene at arbejde 3 x 5 timer om ugen, og at denne arbejdstid senere kunne øges men dog ikke før januar 2016.

Det fremgår af journal fra … og … Hospital, kontinuation af 8. oktober 2015, at klager var velbefindende - bortset fra søvnbesvær og behov for sovemedicin - men at han arbejdede 12-15 timer om ugen. Tilsvarende fremgår af kontinuation af 15. oktober 2015, at klager - bortset fra søvnbesvær - var rimeligt velbefindende og var tilknyttet arbejdsmarkedet 12-15 timer om ugen.

I de kommunale akter i oktober/november 2015 er det anført, at klager var ved at trappe kraftigt ned i indtaget af Prednisolon, hvilket har været ordineret i forbindelse med hans nyresvigt og operation. Det fremgår endvidere, at stoffet er kendt for at give en lykkefølelse, og at en udtrapning derfor påvirker humøret, hvilket også var tilfældet for klager. Det fremgår imidlertid samtidig, at han havde mærket en øget koncentrationsevne, var blevet mere klar i hovedet og sov bedre om natten.

Det fremgår videre af de kommunale akter af 10. november 2015, at klager oplevede en infektion i nyren, men at han til trods herfor arbejdede 2-3 gange om ugen i 3-5 timer pr. dag. Af den kommunale opfølgningsplan af 8. december 2015 fremgår det, at klager den 7. december 2015 angav, at han arbejdede 8-10 timer om ugen.

Af efterfølgende kontinuationer fremgår det, at klager var alment velbefindende men træt. Det må sammenfattende konkluderes, at det alene er træthed, der er en relevant medicinsk gene i forhold til hans funktionsevne, jf. journalen fra … og … Hospital. Tilsvarende fremgår af egen læges journal.

Den 14. januar 2016 angav klager, at han arbejdede ca. 50 timer om måneden. Ved opfølgning den 11. februar 2016, det vil sige uge 6, angav han, at han sammenlagt havde arbejdet 45 timer i januar måned, samt at han den pågældende uge ikke fik arbejdet meget mere end 6-7 timer, men hvor han ugen før arbejdede det dobbelte.

Den 17. marts 2016, hvilket var i uge 11, angav han, at han arbejdede ca. 40 timer om måneden, at det var blevet lettere for ham, men at han fortsat mærkede træthed og nedsat koncentration og 'mødte muren' efter få timer.

Observation

På baggrund af sagens samlede materiale blev det besluttet at foretage observation af klager, hvilket blev gennemført i ugerne 4, 7, 9 og 11.

Overordnet set var klagers aktivitetsniveau i de respektive uger som følger:

Uge	Arbejde	Kørsel til/fra arbejde	Anden aktivitet væk fra bopæl
4	10 timer og 50 minutter	4 timer og 39 minutter	21 timer og 42 minutter
7	23 timer og 53 minutter	4 timer og 38 minutter	
9	33 timer og 48 minutter	4 timer og 34 minutter	9 timer og 28 minutter
11	35 timer og 4 minutter	5 timer og 7 minutter	

For så vidt angår uge 4 bemærkes, at angivelsen af timetallet ikke er udtryk for klagers reelle aktivitetsniveau, men derimod at selskabets konsulenter i flere tilfælde mistede kontakten til klager.

…

Funktionsskemaer

Klager er blevet anmodet om at udfylde og indsende henholdsvis funktionsskema og erhvervsskema til selskabet. Dette gjorde klager den 13. februar 2016, og fra skemaerne skal særligt fremhæves følgende oplysninger:

- Klager kan gå, sidde, stå, cykle, føre bil og passager i bil, men har ikke anført tid og/eller distance.

- Klager er forhindret i at udføre erhvervsaktivitet, idet 'koncentrationsbesvær umuliggør arbejdstid over 4-5 timer og mere end 3 dages arb/uge'.

- Klagers smerter og gener er værst om morgenen.
- Klager har indlærings- og koncentrationsbesvær, idet han angiver: 'Aftagende koncentrationsevne efter 1 time. Meget vanskeligt efter 3 timer'.
- Klager bliver pludselig træt, udmattet og svimmel, særligt ved længere tids koncentration
- Klagers humør er ændret og er periodevis stærk depressiv, har humørsvingninger, aggressivitet/afmagt.
- Klager har store søvnmæssige udfordringer og tager søvnmedicin, når der er mange søvnløse døgn
- Klager har en passiv tilværelse uden megen fysisk aktivitet
- Klager er psykisk påvirket og angiver: ' Kommer hurtigt i afmagt og er periodevist meget depressiv. Koncentrationsbesvær og træthed gør det meget vanskeligt at være social. Medicin m.m. medfører søvnbesvær, hvilket igen fører til træthed'.
- Klager angiver, at den psykiske tilstand påvirker den daglige funktionsevne og resulterer i – *'manglende overskud og evne til at arbejde'.*
- Klager kan træne i [fitness] 2-4 gange om måneden.

For så vidt angår erhvervsforhold har klager oplyst følgende:

- Klager er ejer af investeringsanparter, og bruger årligt 1 time på dette i forbindelse med generalforsamling.
- Klager har desuden angivet: *'Jeg er ansat på skånevilkår hos … Pga. min helbredsmæssige tilstand optjener jeg udelukkende løn via provision. Jeg er vejledende ansat på 15 timer om ugen, men har ikke endnu arbejdet så meget pga. træthed, afmagt og koncentrationsbesvær".*

…

Selskabets vurdering

Selskabet meddelte ved brev af 31. marts 2016 - overbragt til klager samme dag - at selskabet, på baggrund af det samlede materiale i form af lægelige akter, de kommunale akter, samt klagers oplysninger i funktions- og erhvervsskema af 13. februar 2016 samt de observationer, der er foretaget, ikke fandt, at klager havde løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne var nedsat i et dækningsberettigende omfang, jf. bilag 20.

Selskabet begrundede dette i blandt andet,

at de oplysninger som klager gav til selskabet i henholdsvis funktions- og erhvervsskema, bilag 18, efter selskabets opfattelse, giver indtryk af, at klager ikke kan foretage sig særlig meget.

at Klager i uge 7, det vil sige fra mandag den 15. februar 2016 arbejdede tre dage, men hvor han på disse tre dage arbejdede lige knap 24 timer eksklusiv transport.

at Klager i uge 9, det vil sige fra mandag den 29. februar 2016 arbejdede i alt lige knap 34 timer fordelt på fire dage eksklusiv transport. Hertil kommer, at klager to af dagene kørte direkte til træning efter arbejde.

at Klager i uge 11, det vil sige fra mandag den 14. marts 2016, arbejdede 35 timer på 4 dage eksklusiv transport.

at Klager ikke har meddelt selskabet, at han har arbejdet ud over 15 timer om ugen. Dette til trods for, at det er et utvetydigt vilkår i forsikringsbetingelserne, ligesom klager skriftligt er meddelt det i flere breve, senest den 12. februar 2016, at klager er forpligtet til at indberette en forbedring af tilstanden/erhvervsevnen over for selskabet. Klager oplyste tværtimod den 13. februar 2016 til selskabet, at han er forhindret i at udføre erhvervsaktiviteter, idet *'koncentrationsbesvær umuliggør arbejdstid over 4-5 timer og mere end tre dages arbejde om ugen '.*

at Klager endvidere har anført bemærkninger om aftagende koncentrationsevne efter én time og meget vanskeligt efter tre timers arbejde, manglende evne til at være social, passiv tilværelse uden megen fysisk aktivitet, samt at han alene er i stand til fysisk træning 2-4 gange om måneden, og at han vejledende var ansat 15 timer om ugen, men endnu ikke havde arbejdet så meget på grund af træthed, afmagt og koncentrationsbesvær.

at Når selskabet sammenholdt klagers faktiske adfærd fra i hvert tilfælde den 15. februar 2016 og frem med de udfyldte funktions- og erhvervsskema, foreligger der en betydelig diskrepans, at der efter selskabets opfattelse ikke kan være udtryk for en tilfældighed eller enkelte 'gode dage'.

at Hertil kommer endvidere, at klager i erhvervsskemaet har anført, at han ejer investeringsanparter, og hvor han en time årligt er til generalforsamling. Dette er efter selskabets opfattelse ikke i overensstemmelse med oplysningerne fra CVR-registeret med aktiviteter i 17 forskellige virksomheder, hvoraf et ikke ubetydeligt antal af aktiviteterne i erhvervsvirksomhederne er påbegyndt efter klagers sygemelding, hvilket skal sættes i forhold til klagers oplysninger om, at han alene har begrænset investeringsvirksomhed. Det forhold, at en stor del af selskaberne er komplementarselskaber og muligvis udlejningsselskaber ændrer ikke på, at arbejdet forbundet hermed ikke kan ligestilles med de af klager angivne investeringer.

Selskabet meddelte samtidig hermed, at man havde til hensigt at bringe dækning ved invaliditet til ophør pr. 1. april 2016, men at man forinden anmodede klager om at fremkomme med sine bemærkninger.

…

Klager meddelte i den forbindelse, at han - efter at have modtaget selskabets brev af 31. marts 2016, bilag 20 - var blevet sygemeldt og påbegyndt antidepressiv behandling.

Selskabet meddelte herefter ved brev af 8. juni 2016, jf. bilag 30, at klagers bemærkninger med bilag har været forelagt for selskabets psykiatriske lægekonsulent, hvilket indgik i selskabets bedømmelse, og at det fremsendte ikke gav selskabet anledning til at ændre opfattelse. Selskabet fastholdt således, at klager ikke har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i et dækningsberettigende omfang.

Dette blandt andet begrundet i,

at selskabet havde noteret sig klagers oplysninger om, at hans tilknytning til forskellige virksomheder vedrører passiv pengeinvestering uden arbejde for klager, samt at hans arbejde i bestyrelsen for [virksomhed] alene bestod i et årligt bestyrelsesmøde og generalforsamlingen. Klager var imidlertid ikke fremkommet med bemærkninger i forhold til øvrige bestyrelsesposter både som almindeligt bestyrelsesmedlem og som bestyrelsesformand.

at For så vidt angår de foretagne observationer og det forhold at observationerne - øjensynligt - primært er sket i de uger, hvor klager har været uden børn, er dette uden betydning. For det første var (og er) selskabet ikke bekendt med, hvornår klager har sine børn. For det andet er forskellen i arbejdstiden i de respektive uger, ikke begrundet i klagers helbredsmæssige begrænsninger, men derimod i samkvemmet med børnene. De helbredsmæssige gener er således af klager selv i det tidligere udfyldte funktionsskema angivet som værende de samme, uanset om klager har børn eller ej.

at Selskabet samtidig bemærker, at det under observationerne er konstateret, at selskabet har haft mange lange arbejdsdage ofte startende fra tidlig morgen, og med indlagte kundebesøg morgen/middag eller aften, og at han dermed i de observerede perioder havde rigtig mange timer væk fra hjemmet.

at Den ekstreme træthed beskrevet af klager synes således svært forenelig med det forholde, at han kørte direkte fra en lang arbejdsdag til træning. Tilsvarende for så vidt angår det forhold, at klager efter arbejde i … kørte til … ved … for at holde møde for herefter at køre til … og spise middag i flere timer for så derefter at køre til …

at Klager er endvidere observeret, hvor han efter en lang arbejdsdag kørte til … med en person en sen aften. Selskabet har for så vidt ikke bemærkninger til, at klager foretager private og sociale besøg om aftenen i sin fritid. Imidlertid er det bemærkelsesværdigt, at den pågældende adresse i … samtidig er adressen for …, som klager har brugt som coach/mentor i arbejdstiden, og hvor der nu er fremlagt regninger for modtaget supervision.

at Selskabet for så vidt er enig, når klager finder det påfaldende, at man i forbindelse med observationerne ikke på noget tidspunkt har konstateret, at han til fods har forladt arbejdspladsen i længere perioder. Selskabet har - selvsagt - ikke udeladt passager i observationsrapporterne, og det er derfor selskabets opfattelse, at det er bemærkelsesværdigt og umiddelbart usandsynligt, at klager skulle have været i stand til at forlade arbejdspladsen hver eneste dag i længere perioder uden at være blevet set. Det skal samtidig og i den forbindelse fremhæves, at klager derimod blev observeret flere gange, hvor han tog bilen til …, hvor afstanden er omkring 1-1,5 km fra hans arbejdsadresse.

at De helbredsmæssige gener, der blev lagt til grund ved vurderingen af klagers erhvervsevnetab i april 2015, er i vidt omfang ikke længere til stede. Sammenholdt med det forhold, at der tillige skal foretages en vurdering af det generelle erhvervsevnetab, medfører, at bevisbyrden for, at erhvervsevnen er nedsat i et dækningsberettigende omfang, ikke er løftet.

at Selskabets psykiatriske lægekonsulent har vurderet sagen på baggrund af alle akter, og hæfter sig ved, at klager har deltaget i et omfattende samtaleforløb uden effekt, samt at klagers perioder med tristhed forud for den 1. april 2016, er en naturlig

konsekvens af hans sygeforløb og efterfølgende fyring, men at der ikke har været grundlag for at diagnosticere klager med depression. Lægekonsulenten hæfter sig samtidig ved, at klager bliver sygemeldt i umiddelbar tilknytning til selskabets brev af 31. marts2016, hvor han opsøgte læge den 6. april 2016, og i den forbindelse sættes i medicinsk behandling. Imidlertid blev klager - trods hans høje score i forhold til depression samt angivne selvmordstanker - ikke henvist til psykiater.

at Uanset om klager tidligere skulle have følt sig deprimeret, forekommer det således bemærkelsesværdigt, at depressionen først reelt skulle være/blive årsag til en sygemelding, umiddelbart efter at klager modtog selskabets oplysning om, at der er foretaget nærmere undersøgelser.

at Det i forhold til klagers oplysninger til selskabet om egen arbejdstid og erhvervsevne er en skærpende omstændighed, at klager har arbejdet 15 år i …, samt gennemført … uddannelser, herunder vedrørende …, på specialistniveau, og særligt at klager, i henhold til egne oplysninger er en særdeles dygtig …, der må formodes fuldt ud bekendt med virkemåden for erhvervsevnetabsforsikringer samt de pligter, der i henhold til betingelserne er for at foretage oplysning til selskabet om forbedring af erhvervsevnen.

at Selskabet sammenfattende vurderede, at udbetaling af ydelse ved sygdom og præmiefritagelse ikke længere var eller er til stede, heller ikke på baggrund af klagers supplerende oplysninger.

…

Selskabets stillingtagen

…

Selskabet fastholder således, at klager ikke har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i et dækningsberettigende omfang fra den 1. april 2016, og fastholder forbehold om tilbagesøgningskrav fra den 1. februar 2016.

For så vidt angår klagers 'påstand 2' bemærkes, at selskabet ikke ophæver klagers pensionsordning med forsikringsnr. … Selskabet bringer forsikringsdækninger, herunder præmiefritagelse til ophør, hvorefter pensionsopsparingen forbliver i selskabet som en fripolice.

Klagers advokat har endvidere på side 7 gjort gældende, at selskabet skal tilpligtes at betale sagsomkostninger i form af advokathonorar på 40.000 kr. + moms. Da der ikke er fremkommet nye oplysninger, og da arbejdet i sagen ikke i øvrigt har påkrævet antagelse af advokat, afviser selskabet klagers fremsatte krav herpå."

Klagerens advokat har i brev af 25/8 2016 til nævnet blandt andet bemærket:

"Det er således principielt uden betydning, om [klageren] er i stand til at arbejde mere end svarende til halvtidsbeskæftigelse, hvis kvaliteten af det arbejde der leveres ikke gør ham i stand til at mere end halvdelen af, hvad en person med tilsvarende alder, uddannelse og på samme egn er i stand til at tjene.

Det er heller ikke korrekt, at klager gør gældende, at denne vurdering skal foretages i forhold til hans egen konkrete indtægt. I så fald skulle erhvervsevnetabsvurderingen tage udgangspunkt i en indkomst, der ligger betydeligt over 1 mio. kr. årligt.

Det bestrides i den forbindelse også, at eventuelle oplysninger fra Jobindex skulle have nogen betydning for fastlæggelsen af, hvad en person med tilsvarende alder, uddannelse og fra samme egn er i stand til at tjene. Jeg har i den forbindelse noteret mig, at indklagede ikke har fremlagt de påberåbte oplysninger.

Dertil kommer at Jobindex ikke klager bekendt har en lønstatistik, men alene baserer sine oplysninger på arbejdssøgendes lønønsker.

Den som bilag 31 fremlagte lønstatistik er derimod decideret baseret på lønoplysninger i eksisterende stillinger.

Klager angiver endvidere på side 3, 4. afsnit, at klager skulle oppebære en årsindkomst på kr. 500.000,00 på nuværende tidspunkt.

Dette beror på en misforståelse, idet [klageren] ikke tilnærmelsesvis oppebærer en indtægt i det beskrevne omfang.

Jeg må endvidere konstatere, at indklagede ikke forholder sig til de konkrete oplysninger i sagen, fremkommet i forbindelse med indlægget af 7. juli 2016.

Der er veldokumenteret, at [klageren] ikke har udført arbejde i de perioder, som observationsrapporterne anfører og som Skandia Link Livsforsikring A/S har lagt til grund, jf. bilag 26.

Det er veldokumenteret, at [klageren] udover træthed har haft andre væsentlige helbredsmæssige gener i form af koncentrationsbesvær, smerter og psykiske gener, jf bilag 28 - 29.

Der er ikke yderligere bestyrelsesposter/ledelseshverv udover …, der ikke relaterer sig til en passiv pengeinvestering. Der er således ikke nogen bestyrelsesposter/ledelseshverv som [klageren] ikke har redegjort for, hvorfor de af Skandia indlagte forudsætninger også på dette punkt væsentligt fejlbehæftet. Vedlagt er som bilag 34 indholdsbeskrivelse af funktionen bestyrelsesformand samt direktør for komplementarselskabet i …s udbudte kommanditselskaber.
…
Dertil kommer at Skandia Link Livsforsikring A/S endnu ikke har redegjort for, på hvilken baggrund man mener, at [klageren] kan opnå en årlig indtjening på kr. 360.000,00 endsige 500.000,00 kr. med den beskrevne og af arbejdsgiver konstaterede arbejdsindsats."

Af selskabets brev af 26/9 2016 til nævnet fremgår blandt andet:

"Ad bedømmelsesgrundlaget

Selskabet har noteret sig, at klager er enig i, at vurderingen af erhvervsevnetabet er en vurdering af, i hvilket omfang klagers helbredsmæssige, og dermed medicinske gener, medfører, at han alene er i stand til at tjene halvdelen af, hvad en person med tilsvarende alder, uddannelse, og på samme egn, er i stand til at tjene.

Klager og selskabet synes derimod at have forskellig opfattelse af, hvad der kan betragtes som arbejde, samt hvilken løn der skal tages udgangspunkt i ved vurderingen af det økonomiske erhvervsevnetab.

Klager gør gældende, at arbejdstiden ikke i sig selv har betydning, såfremt kvaliteten af hans arbejde medfører, at han ikke er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad en tilsvarende person tjener. Begrebet kvalitet er ikke objektivt definerbart, og må i øvrigt tilsidesættes som værende et validt bedømmelsesgrundlag, idet det må lægges til grund, at klager er ansat i stillingen, fordi han er i stand til at bestride den, uanset hvordan klager i øvrigt aflønnes herfor.

Det skal samtidig på ny understreges, at det er klager der skal løfte bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i et dækningsberettigende omfang. Det er dermed ikke selskabets bevisbyrde, om hvorvidt klager kan opnå en given indkomst.

Faktum er, at klager, senest i funktionsskema, jf. bilag 18, har angivet et funktionsniveau, der ikke er i overensstemmelse med den faktiske observerede adfærd.

Ad statistik fra Jobindex og [fagforbund]

Klager har efterspurgt lønstatistik fra Jobindex, hvilken fremlægges som bilag C. Som anført i klagesvarskrift af 15. august 2016, har selskabet netop ikke lagt statistikken fra Jobindex ukritisk til grund, men derimod anført, at klager bør kunne oppebære en indkomst på 60.000 kr. om måneden, svarende til 720.000 kr. om året. Dette synes at være retvisende i forhold til beregninger foretaget på [fagforbunds] hjemmeside, hvor en medarbejder, der beskæftiger sig med rådgivning og kundehåndtering tjener mellem 48.900 kr. - 55.200 kr. om måneden på [landsdel], og mellem 50.000 kr. - 57.300 kr. om måneden i [by], jf. bilag D og E.

Det fremgår ikke præcist, hvilke forudsætninger klager har lagt ind ved beregningen af klagers løn, jf. bilag 31. Det bemærkes i den forbindelse, at klager ikke synes at være eksamineret …, og derfor ikke - lønmæssigt - skal sammenlignes med en sådan.

Ad selskabets stillingtagen til konkrete oplysninger

Klager gør videre gældende, at selskabet ikke forholder sig til de konkrete oplysninger, som klager er fremkommet med sit klageskrift af 7. juli 2016.

Indholdet af de fremlagte observationsrapporter er udfærdiget på baggrund af det, som er observeret, jf. bilag 19. Klager er fremkommet med sine bemærkninger, og det giver ikke selskabet anledning til at ændre opfattelse, og har derfor heller ikke givet selskabet anledning til, at fremkomme med yderligere bemærkninger.

For så vidt angår bilag 26, at dette bilag dokumenter, at klager ikke har arbejdet i de perioder, som observationsrapporterne anfører bemærkes, at bilag 26 er et brev fra klagers arbejdsgiver til klagers advokat af 15. juni 2016, det vil sige efter selskabets meddelelse om påtænkt dækningsophør, og som alene indeholder oplysninger om:

at klager er ansat til at rådgive individuelle personer, hvilket vil sige, at han er rådgiver,

at klager, på grund af hans helbredstilstand, er ansat på deltid, samt at der tages særligt hensyn til klagers arbejdstid og hvilke opgaver han tildeles,

at klagers arbejdstid er svingende, samt at der er dage, hvor klager ikke arbejder, og

at klager har behov for at holde pauser de dage, hvor han har flere møder, og at disse pauser dels er afholdt på kontoret og dels, hvor klager har forladt kontoret, uden at der kan siges noget om hyppighed eller varighed af pauser.

At klager har forladt arbejdspladsen i dagtimerne, fremgår tillige af observationsrapporterne, jf. bilag 19. Det er imidlertid selskabets opfattelse, at bilag 26 ikke udgør en dokumentation for, at klager ikke har foretaget sig de aktiviteter, som fremgår af bilag 19.

Såfremt klager finder, at selskabet mangler at tage stilling til konkrete forhold, opfordres klager til at specifikt anføre disse forhold.

Ad klagers helbredsmæssige forhold

Klager henviser videre til bilag 28 og 29 som dokumentation for, at klager, udover træthed, har andre væsentlige helbredsmæssige gener. Det bemærkes i den forbindelse, at bilag 28 vedrører et forløb hos … fra den 28. april 2016 til den 17. juni 2016, og bilag 29 vedrører lægebesøg den 14. juni 2016. Begge bilag vedrører dermed konsultationer som klager har deltaget i, efter at klager modtog fra selskabet, med anmodning om bemærkninger til påtænkt dækningsophør.
…
Ad klagers engagement i forskellige selskaber

Selskabet har noteret sig, at klager fastholder, at hans bestyrelsespost/ledelseserhverv i […] alene medfører begrænset aktivitet, samt at involvering i øvrige selskaber, er udtryk for passiv pengeinvestering.

Det må imidlertid bemærkes, at uanset om de 16 selskaber som klager i øvrigt er involveret i, primært er passiv pengeinvestering, må det efter klagers opfattelse fortsat stille krav om engagement, at bestride en bestyrelsespost og eventuel direktørpost. Dette uanset indholdet af bilag 34.

Sammenfattende
…
Klager har i forbindelse med de af selskabet foretagne observationer udvist en adfærd der ikke er i overensstemmelse med de oplysninger, som klager har afgivet til selskabet. Det er i den forbindelse tillagt betydning, at klagers aktiviteter ikke har været divergerende i et sådant omfang, at det kan forklares med gode og dårlige perioder, men at det derimod må anses som et fast mønster.

Det er endvidere tillagt betydning, at klagers faktiske aktivitetsniveau er direkte i modstrid med klagers faktiske observerede adfærd, og hvor aktivitetsniveauet ikke kan indeholdes i de af klager afgivne oplysninger.

Det er samtidig tillagt betydning, at klager har været ansat i forsikringsbranchen i 15 år, og er uddannet på specialistniveau indenfor … Klager har et indgående kendskab til selskabets produkter, og betegner i øvrigt sig selv som en meget dygtig rådgiver."

Klagerens advokat har i brev af 5/10 2016 til nævnet blandt andet bemærket:

"Jeg bemærker indledningsvis, at siden klagen er blevet indgivet til Ankenævnet for Forsikring, er der sket yderligere behandling og udredning af [klageren] fra kommunal og lægelig side.

Som bilag 35 fremlægger jeg, med henblik på Ankenævnets behandling af sagen, journal fra min klients behandlende læge dækkende perioden fra 6. april til 29. september 2016. Heraf fremgår det, at der har været 10 opfølgningssamtaler vedrørende optimering af behandling i relation til den pådragne depression.

[Klageren] har sideløbende hermed afsluttet sit forløb hos …, hvor det konkluderes, at arbejdsindsatsen fortsat er ustabil. Fra den kommunale sag fremlægges udredning af 2. maj 2016 som bilag 36, progressionsmålinger (selvrapportering) som bilag 37, afslutningsrapport som bilag 38 og opfølgningsjournal fra jobcenteret som bilag 39.

[Klageren] har fra det kommunale jobcenter fået oplyst, at han kan forvente at påbegynde udredning til fleksjob fra ultimo 2016 til primo 2017.

Endelig fremlægges som bilag 40 yderligere lønseddel fra … Det bemærkes, at [klageren] nu er blevet afskediget fra virksomheden, der, efter det til [klageren] oplyste, er i økonomiske vanskeligheder.
…
Det fastholdes i den forbindelse, at en ren kvantitativ måling af arbejdstiden er uden selvstændig betydning for vurdering af, hvorvidt erhvervsevnen er nedsat i forsikringsaftalens forstand i dækningsberettiget omfang.

Jeg henviser i den forbindelse også til Carsten Sennels artikel i Ugeskrift for Retsvæsen U.2009B.225, afsnit 6. (Vedlagt)

Det bestrides uændret, at observationsrapporternes angivelse af, hvor [klagerens] bil har været parkeret, er dækkende for reelt udførte arbejdstimer.

Det bestrides afslutningsvis, at de som bilag C fremlagte CV'er skulle have nogen relevans i relation til det indtægtsniveau, som erhvervsevnenedsættelsen skal tage udgangspunkt i.

Så vidt ses er ingen af de jobsøgende beskæftiget med …, som [klageren] har været beskæftiget med i mere end 15 år. Jeg bemærker, at forsikringsbetingelserne også ved erhvervsevnetabsvurderingen skal tage hensyn til forsikredes tidligere beskæftigelse."

Selskabet har i brev af 11/11 2016 til nævnet blandt andet anført:

"Klager sygemeldte sig pga. depression i umiddelbar tilknytning til selskabets brev af 31. marts 2016, hvor selskabet anmodede om bemærkninger til dækningsophør. Hertil kommer, at klager opsøgte læge den 6. april, hvor han for første gang blev sat i medicinsk behandling. Selskabets psykiatriske lægekonsulent hæfter sig i den forbindelse ved, at [klageren] ikke blev henvist til psykiater trods hans høje score i forhold til depression samt angivne selvmordstanker, hvilket blev meddelt klager i brev af 8. juni 2016.

Uanset om klager tidligere, det vil sige forud for den 1. april 2016, skulle have følt sig deprimeret, forekommer det bemærkelsesværdigt, at depressionen først kommer til at fylde så meget i det samlede klagebillede, efter selskabets oplysning om, at der er foretaget nærmere undersøgelser.

Selskabet har samtidig noteret sig, at klager nu gør gældende, at klagers arbejdstimer, og en kvantitativ opgørelse heraf, er uden selvstændig betydning for erhvervsevnetabsvurde-

ringen. Klager har imidlertid tidligere lagt afgørende vægt på, hvor mange timer han var i stand til at arbejde, jf. blandt andet bilag 18 og 20.

Selskabet er endvidere ikke enig i, at kontorchef Carsten Sennels artikel, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen UfR 2009B.225 støtter klagers synspunkt. Artiklen behandler i sin helhed, hvad der lægges vægt på ved vurderingen af erhvervsevnetab i forhold til en erhvervsevnetabsforsikring, herunder at arbejdstiden indgår som et moment i vurderingen."

Klagerens advokat har i mail af 15/11 2016 til nævnet noteret, at klageren ikke som følge af sit arbejde har en stor viden indenfor særligt erhvervsevnetabsforsikringer.

Nævnet er blevet forelagt sagens bilag – herunder lægelige og kommunale akter - og et uddrag heraf gengives nedenfor.

I udtalelse af 1/9 2014 fra hospitalet, hvor klageren har modtaget behandling er det blandt andet oplyst:

"Som en konsekvens af patientens kroniske nyresvigt, har han en række symptomer, hvoraf trætheden nok er den der er mest begrænsende for hans funktion på arbejdsmarkedet.
Patienten er tilmeldt nyretransplantationsventelisten.
En vellykket nyretransplantation vil formentlig kunne bedre patientens almene velbefindende."

I udtalelse af 13/4 2015 har en nefrologisk overlæge blandt andet noteret:

"Patientens tilstand er forværret i løbet af det sidste års tid, men forventes at være stabil fremover. Han lider af de typiske symptomer for en patient med totalt nyresvigt:
Træthed, koncentrationsbesvær og hurtig udtrætning.
På baggrund af dette, skønnes hans arbejdsevne at være nedsat til under halvdelen af normalt.
Som sagt er patientens tilstand stabil og forventes ikke at bedres for end han får en vellykket nyretransplantation.
Dette har desværre lange udsigter. Den gennemsnitlige ventetid til nyretransplantation er 4 år."

Af klagerens hospitalsjournal fremgår blandt andet:

"**08.10.15 AMBULANT B/Notat**

…

4 mdr. efter nyretransplantation med afdød donor. Velbefindende, fraset søvnbesvær og behov for sovemedicin. Arbejder 12-15 timer ugentligt, men føler dette er lidt for meget. Har forstående arbejdsskiver.

…

05.11.15 AMBULANT B/Notat

…

Føler sig noget fattig for energi og meget træt. Indimellem noget Q opgivende.

Aftaler vi tjekker rp. thyreoideatal
Ved vedvarende symptomer må overvejes indikation for antidepressiva.
…
19.11.15 AMBULANT B/Notat
…
Fraset træthed, har han det godt. Nu aftagende BK viræmi (4200 kopier/ml 02.11.15). Stabil nyregraftfunktion.
Reduceret sufficient i den immunhæmmende behandling.
…
05.04.16 AMBULANT B/Notat
…
Fortsat god nyregraftfunktion. Fortsat træt og mat. Håber stadig han kan komme tilbage på arbejdsmarkedet og har forsøgt sig med nogle timer hos sin gamle arbejdsgiver."

I kommunale opfølgningsnotater er det blandt andet angivet:

"Samtale 13.10:
…
[Klageren] kan maks arbejde 4½ -5 timer og er efterfølgende helt flad og skal også restituerer næste dag. Arbejder i gennemsnit 10-12 timer /uge, i nogle uger har han dog været syg derudover. Håbede og troede han hurtigere ville komme til kræfter, men har måtte accepterer at tingene er således. Mærker øget koncentrationsevne og er blevet mere klar i hovedet når han er frisk. Sover bedre. Udtrættes fortsat hurtigt. Chef er forstående og glad for de timer [klageren] kan leverer lige nu, og afventer at han bliver i stand til at arbejde flere timer på et tidspunkt. Mærker generelt en kæmpe forskel i forhold til før transplantationen.
…
Mailkorr. 14.1:
…
Status er relativt uændret. Der er ingen endelig tilbagemelding på den eventuelle hudkræft, men virustallene for min nyrevirus er faldende.

Lige nu er jeg sygemeldt pga almindelig influensa.

Arbejdstiden er nogenlunde på ca 50 timer pr måned.

Humøret er blevet bedre end sidst vi talte sammen.
…
Samtale 16.3:
Det går relativt stabilt. [Klageren] arbejder ca. 40 timer om måneden i gennemsnit plus /minus. Der er udsving på ca. 5-6 timer/mdr. [Klageren] fortæller at det er blevet lettere for ham, men han mærker træthed og nedsat koncentration og møder muren efter få timer. I går kørte han hjem efter 1-1½ time, og må erkende, at han oftest kører for sent hjem, og han kan mærke at han bør køre tidligere hjem. Samtidig bliver han dygtigere til at være der, når han er der. Så det går den rigtige vej. Er provisionslønnet og er ved at bygge forretningen op. Han skraber penge ind til firmaet og forretninger er på vej op. Firmaet tænker langsigtet og vil gerne benytte [klagerens] kompetencer. … [Klageren] tjener ca 6000 - 15.000 kr pr måned, så han er meget langt fra sit tidligere niveau.
…

Samtale 21.4:
[Klageren] har været fuldt sygemeldt siden 1.4. grundet depression. Der er flere lag heri. [Klageren] fortæller at han er meget utålmodig og stædig og vil gerne tilbage til et normalt liv. Han har presset sig i 2016 og det blev for meget.
[Klageren] har haft en samtaleterapeut/coach siden 2014 og han har flittigt brugt ham i 2016. Der har været samarbejde mellem terapeut og arbejdsplads og [klageren] har afprøvet i febr -marts at arbejde 2-3 timer med kundekontakt. Linen løber ud ved frokosttid, hvor han kan handle til sin frokost, spise og gå tur ved … Derefter har han eksperimenteret med at varetage administrative opgaver (i børnefri uger). I to uger har [klageren] afprøvet 4 dage/uge hvor han har haft administrative opgaver i 1-3 timer. I marts måned har han maks arbejdet 15-16 timer / uge, men det ramlede ultimo marts. I børneuger har han arbejdet 7-10 t/uge febr - marts. Det var [klagerens] håb at han kunne varetage administrative rutineopgaver , da firmaets adm. ansatte/receptionist er opsagt, og det er derfor prøvet af. Men [klageren] har presset sig for meget.
…
Egen læge har foretaget depressionstest. Bunden i depressionen var farlig og [klageren] har været selvmordstruet. [Klageren] fortæller at han fortsat føler sig utilstrækkelig. Han er begyndt at erkende at han ikke kan. Føler han bliver overhalet, hvor han før gik forrest. Er startet i antidepressiv behandling og er væk fra bunden. Udsving er begyndt at stabilisere sig. Men han orker ikke altid at være nærværende overfor sine børn.
…
I forhold til det økonomiske indberetter arbejdsgiver til skat. [Klageren] får fast udbetalt sygdagpenge. Har arbejdet 10-12-15 timer/uge men der er ingen sammenhæng mellem timer og løn, da [klageren] er ren provisionslønnet. 20 timer kan give 0 kr og 3 timer kan give 20.000 kr. [Klageren] fortæller at han 1.1.-31.3.16 brutto har tjent ca. 30.000 kr. Han tjener brutto mellem 6000-15.000/mdr. + sygedagpenge.
Vi drøfter at [klagerens] varige arbejdsevne kan være væsentlig og varigt nedsat og det må på sigt afklares, hvorvidt [klageren] er i målgruppen for fleksjob. Det vil være godt, at have denne ordning at ' falde tilbage på'. Lige nu er der dog nytilkommet depression, og afklaring af arbejdsevne kan ikke iværksættes aktuelt."

Selskabet iværksatte observationer af klageren i januar 2016, og af observationsrapporterne fremgår det blandt andet:

"*mandag den 15. februar 2016*
…

Opsummering	Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. Samtidig vurderes det, at hans aktivitet var arbejdsrelateret, idet det bar præg af at møderne var af erhvervsmæssig karakter. **Arbejdstid fra kl. 07:10 til kl. 16:55 - i alt 9 timer og 40 minutter.** (Til dette er ikke tillagt returkørsel fra … til FT's bopæl, hvilket normalt vil tage omkring 30 minutter).

...
Onsdag den 17. februar 2016
…

	Observationen afsluttet kl. 1345.
Opsummering	Ingen aktivitet

…

Torsdag den 18. februar 2016

…

Opsummering Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. Samtidig vurderes det, at hans aktivitet var arbejdsrelateret, idet han var til stede på arbejdspladsen hele dagen.

Arbejdstid fra kl. 07:45 til kl. 17:50 - I alt 10 timer og 5 minutter.

…

Fredag den 19. februar 2016

…

Opsummering Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. Samtidig vurderes det, at hans aktivitet i … var arbejdsrelateret, da det både var på arbejdspladsen samt på …, hvor flere virksomheder var tilmeldt.

Arbejdstid fra kl. 08:17 til kl. 17:02 - i alt 8 timer og 45 minutter.

…

mandag den 29. februar 2016

…

Opsummering Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. Samtidig vurderes det, at hans aktivitet var arbejdsrelateret, idet det bar præg af at mødet var af erhvervsmæssig karakter.

Arbejdstid fra kl. 07:28 til kl. 21:10 - i alt 13 timer og 42 minutter.

…

Tirsdag den 1. marts 2016

...

Kl. 1721 kom FT ud fra bagindgangen til arbejdspladsen og gik direkte til … Han kørte herefter fra stedet.

Kl. 1741 parkerede FT… på … i … Han gik herefter til [fitnesscenter], medbringende en sportstaske i højre hånd.

Kl. 1825 sås FT træne i en træningsmaskine på skift sammen med en kvinde. Han var iført træningstøj. (Video …)

Kl. 1830 sås FT stadig træne i træningsmaskine.

Kl. 1838 sås FT at være færdig ved en træningsmaskine ved facaden ud mod …

Kl. 1843 sås FT at træne i lokalet midt i bygningen bag receptionen. Her bar det præg af at være en 'squat' lignende øvelse. Det var ikke muligt at konstatere vægt eller gentagelser.

Kl. 1847 sås FT fortsat ved samme træningsmaskine.

Kl. 1915 kom FT alene ud fra [fitnesscenter] og gik til …

...

Opsummering Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. FT vurderes ikke til at være udtrættet i løbet af den lange dag.

Arbejdstid fra kl. 07:33 til kl. 11:17 samt kl. 13:40 til kl. 17:41 - i alt 7 timer og 45 minutter. Hertil skal lægges træningstid i træningscenter.

…

Onsdag den 2. marts 2016

…

Kl. 0650 blev der oprettet observation mod FTs bopæl, … I indkørslen holdt personbil af mærket … med reg.nr. …

Kl. 1215 blev observationen afsluttet uden at FT blev observeret.

…

Torsdag den 3. marts 2016

…

Opsummering Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. FT vurderes ikke til at være udtrættet i løbet af den lange dag.

Arbejdstid fra kl. 10:50 til kl. 17:40 - i alt 6 timer og 50 minutter. Hertil skal lægges træningstid I træningscenter.

…

Fredag den 4. marts 2016

…

Opsummering Det vurderes, at FT har været på arbejdspladsen hele dagen, idet han ikke er set forlade arbejdspladsen før kl. 1610.

Arbejdstid fra kl. 07:15 til kl. 16:51 - i alt 9 timer og 36 minutter

…

Mandag den 14. marts 2016

…

Kl. 0843 parkerede FT… på … ud for p-pladsen til … i … Han gik fra … mod bagindgangen til …, …, som er FTs arbejdsplads.

Han var iført sort jakkesæt og en taske i dokumentstørrelse.

…

Kl. 1900 sås FT i et af vinduerne mod baggården til … FT var i selskab med en … mand, og det bar præg afl at være et møde.

Kl. 1916 slukkede lyset i vinduerne til arbejdspladsen.

Kl. 1917 kom FT ud fra bagindgangen til arbejdspladsen i selskab med den samme … mand som tidligere. De gik sammen direkte til …, hvor begge satte sig ind med FT som fører. De kørte herefter fra stedet.

Kl. 1944 ankom FT og passageren til …, hvor FT parkerede bilen og sammen med passageren gik ind på adressen. Adressen så ud til at være en privat bopæl.

…

Opsummering Det vurderes, at FT bevæger sig frit og uhindret. Samtidig vurderes det, at hans aktivitet var arbejdsrelateret, Idet det bar præg af at mødet var af erhvervsmæssig karakter.

…
Torsdag den 17. marts 2016
…

Kl. 0908 gik FT ind på sin arbejdsplads.

Kl. 1145 kom FT ud fra bagindgangen til arbejdspladsen. Han gik direkte til … og kørte herefter fra stedet.

Kl. 1149 parkerede FT … på … langs … i … Han var iført sort jakkesæt og tog sin arbejdstaske fra passagersædet, hvorefter han gik fra stedet.

Kl. 1150 gik FT ind til virksomheden … i …

Kl. 1215 kom FT ud fra virksomheden og gik til … Han kørte herefter fra stedet.

Kl. 1218 parkerede FT… på … i …, hvorefter han forlod køretøjet.

Kl. 1219 gik FT ind til sin arbejdsplads på … i …

Kl. 1357 kom FT ud fra bagindgangen til arbejdspladsen. Han gik direkte til … og kørte fra stedet.

Kl. 1516 parkerede FT… på p-pladsen til virksomheden … i …

...

Kl. 1750 kom FT samt yderligere 3 personer ud fra virksomheden. De var alle iført tøj, som ikke bar præg af at være arbejdstøj.

FT og de 3 personer gik til hver sin bil, hvorefter de samlet kørte fra stedet i retning af …

Kl. 1815 parkerede FT samt 2 af biler ved restauration … i … De steg ud af hver deres bil og stod afventende foran restauranten.

Kl. 1817 kom formentlig yderligere en person til stedet, hvorefter de sammen gik ind i restaurationen.

Kl. 1935 sås FT siddende ved bord i restaurationen sammen med samme 3 personer. De spiste og talte ivrigt.

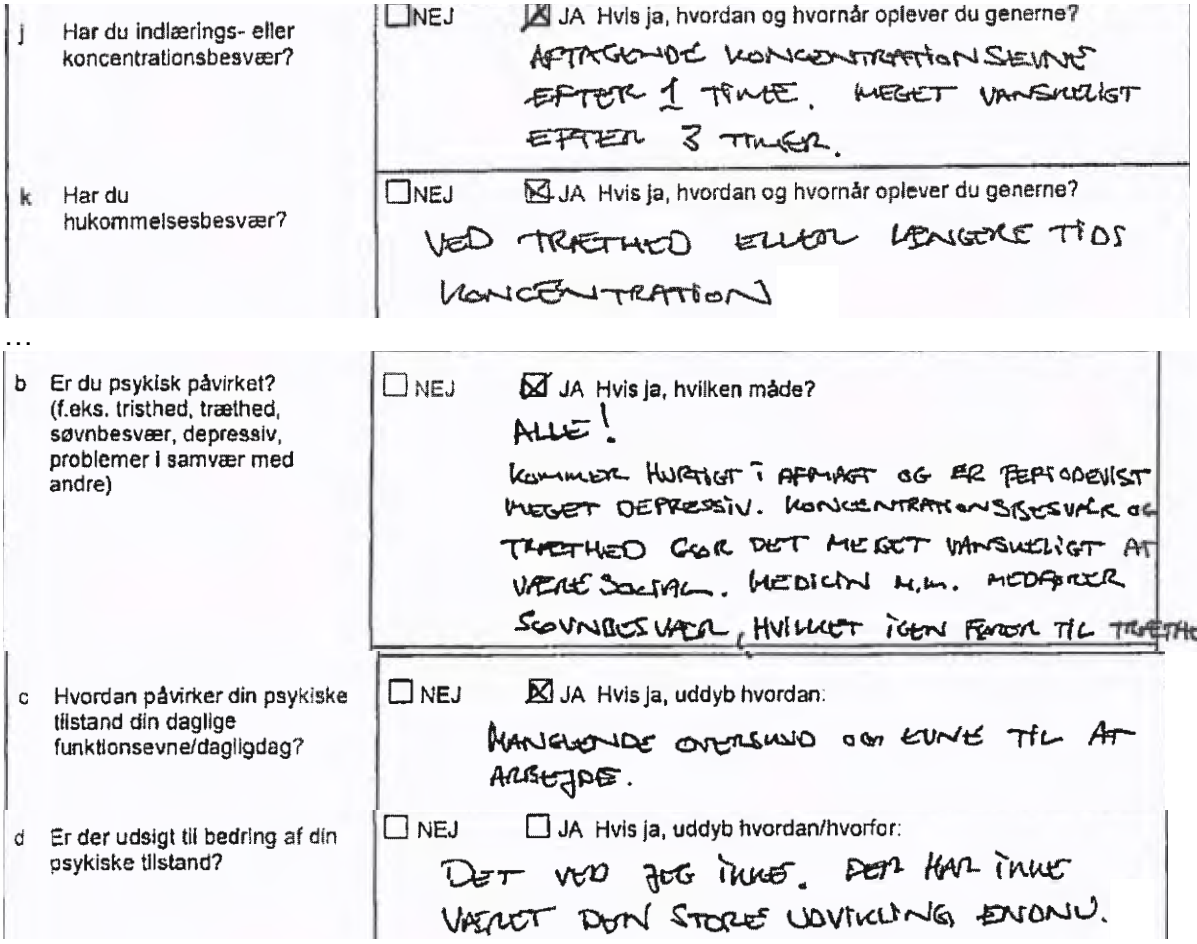
Kl. 2022 sås FT stadig siddende ved bord i restaurationen og aktivt deltage i samværet. Han bar ikke præg af at være udtrættet, idet han talte, smilte og deltog i samtalerne.

Kl. 2100 gik alle 4 personer ud fra restaurationen og gik til hver sin bil. FT kørte herefter fra stedet samtidig med de øvrige personer.

Kl. 2120 forsvandt FT fra observationen på motorvejen ved …, hvorefter denne blev afsluttet."

24. 89610

I et funktionsskema til selskabet har klageren den 13/2 2016 til selskabet blandt andet oplyst:

j	Har du indlærings- eller koncentrationsbesvær?	☐ NEJ ☒ JA Hvis ja, hvordan og hvornår oplever du generne? AFTAGENDE KONCENTRATIONSEVNE EFTER 1 TIME. MEGET VANSKELIGT EFTER 3 TIMER.
k	Har du hukommelsesbesvær?	☐ NEJ ☒ JA Hvis ja, hvordan og hvornår oplever du generne? VED TRÆTHED ELLER LÆNGERE TIDS KONCENTRATION

…

b	Er du psykisk påvirket? (f.eks. tristhed, træthed, søvnbesvær, depressiv, problemer i samvær med andre)	☐ NEJ ☒ JA Hvis ja, hvilken måde? ALLE! KOMMER HURTIGT I AFMAGT OG ER PERIODEVIST MEGET DEPRESSIV. KONCENTRATIONSBESVÆR OG TRÆTHED GØR DET MEGET VANSKELIGT AT VÆRE SOCIAL. MEDICIN M.M. MEDFØRER SØVNBESVÆR, HVILKET IGEN FØRER TIL TRÆTHED.
c	Hvordan påvirker din psykiske tilstand din daglige funktionsevne/dagligdag?	☐ NEJ ☒ JA Hvis ja, uddyb hvordan: MANGLENDE OVERSKUD OG EVNE TIL AT ARBEJDE.
d	Er der udsigt til bedring af din psykiske tilstand?	☐ NEJ ☐ JA Hvis ja, uddyb hvordan/hvorfor: DET VED JEG IKKE. DER HAR IKKE VÆRET DUN STORE UDVIKLING ENDNU.

Klageren har i et udateret spørgeskema til selskabet blandt andet noteret, at han er ansat på skånevilkår, og at "Pga. min helbredsmæssige tilstand optjener jeg udelukkende løn via provision. Jeg er vejledende ansat på 15 t/uge, men har endnu ikke arbejdet så meget pga. træthed, afmagt og koncentrationsbesvær."

I journalen fra klagerens praktiserende læge er det blandt andet angivet:

"**06-04-2016 Depression**

…

Kontakt tekst:

…: Siden oktober nedtrykt og snakket om depression på sygehus. Belastet af medicin efter transplantation og skuffelsen over at måtte erkende ikke bliver helt rask med nye nyre og erkendelsen af ikke kan komme til at arbejde på fuld tid. torsdag sagsøgt af forsikringsselskab for forsikringssvig da de mener arbejder mere end hvad opgivet til selskabet siden helt skidt psykisk og været sygemeldt. Info samtale selvtid og motion, tager jævnligt imozop

MDI max alt men for torsdag ville den have været 1/5 30. har suicidaltanker men tager afstand pga. børn og ikke suicidaltruet i dag.
…
13-06-2016 Depression
…
Kontakt tekst:
…. Stabilt siden sidst bortset fra dyk de sidste 3-5 dage, føler ikke der har været bedring den sidste måned i øvrigt, bortsat fra har kunne slappe mere af med brugen af medicin og været mere tryg ved effekten. Ikke suicidaltanker. arbejder forsat meget beskedent og når ikke op,på 15t/u som han har ambition om. Søvnen lidt mindre god på det sidste.
…
09-05-2016 Depression
…
Kontakt tekst:
…: Bedre siden sidst. 'bunden' er løftet og har det nu nogenlunde som for sagsanlæg - som jo heller ikke var godt nok. ikke suicidaltanker mere og kan godt se på fremtiden med lidt optimisme. taler stadig lidt i en osteklokke og tolker det som med bivirkninger. Nu genotræning via kommunen og fortsat coach. få timer på arb i sidste uge og nok også i dag men meget fleksibelt og begrænset.
…
29-09-2016 Depression
…
Kontakt tekst:
…: Synes nogenlunde status quo siden sidst. forsøgte lidt for meget arbejde og måtte være væk en hel uge. stiler nu efter stabilt leje ca 10t. Arb. giver også bemærket at instabilitet er et problem og har kostet nogle kontrakter. Kan godt fortsætte på nedsat tid bare stabilt. mere træt hft øli i perioden nu 1-2 sovepille /2 u
…
29-08-2016 – Depression
…
Kontakt tekst:
…: Går nu tydeligt fremad. større overskud og haft lettere ved at træne og være på arbejdet - i august 8-9 timer ugentligt. håber på snart mere. træner mere. smerter om natten giver dårlig nattesøvn men nu kun sovepiller x 2 ugentligt, aftaler p.n. dolol til natten og henv. fys."

I afslutningsrapport af 15/6 2016 fra et kommunalt afklaringsforløb er det blandt andet noteret:

"Vurdering:
[Klageren] har fortsat dårlig koncentration, og er påvirket på det kognitive plan, men der er en progression på det mentale plan, hvor [klageren] er blevet bevidst om, at han skal prioritere sig selv først, og at det er ok at uddelegere arbejdsopgaver og ikke tage mere ansvar, end han behøver.
Han har også en god fornemmelse af, at han kan styre udenom nogle udfordringer fremadrettet på baggrund af det, han har lært i mestringsforløbet.
Han har fået nogle rettesnore, så han ved at han er nødt til at gøre tingene anderledes i fremtiden. Er bevidst om, at han fortsat skal arbejde med sin accept af, at han ikke kan det, han har kunnet tidligere, og at han ikke må pace sig selv i forhold til gerne at ville ligge forrest.

[Klageren] har aftalt med medkursist, at de fremadrettet vil træne tre gange ugentlig, for at forpligtige sig selv til fortsat fysisk træning. Er nervøs for, at han ikke selv vil kunne holde træningen. Har derved opnået en progression på det sociale område, da [klageren] ved starten af mestringsforløbet angav at han isolerede sig, og ikke havde nogen kontakter. Kan mærke at den antidepressive behandling har en god stabiliserende virkning. Har imidlertid haft et humørmæssigt dyk i weekenden grundet pensionsselskabets opsigelse af udbetalinger af tabt arbejdsfortjeneste. [Klageren] har opsøgt læge d.13/6, hvor han er steget i den antidepressive medicin. Mener dog, at mestringsforløbet har medvirket til at løfte både energi og humør.

Afklaringsforløbet har afdækket flg. ressourcer
[Klageren] har været stabil i forhold til fremmøder. Har mødt op til alle undervisningsgange. Har et par gange taget fejl af tidspunkt for fremmøde, men er mødt op. Har været i stand til at reflektere over sine vaner, og er blevet bevidst om, at det ikke er hensigtsmæssigt at overskride egne grænser, også selvom ønsket om at vende tilbage til normalt funktionsniveau fortsat er stort. Er dog stadigvæk udfordret med hensyn til at stabilisere aktivitetsniveauet.
Har fået fokus på vigtigheden af at være social, og har lavet aftale med medkursist om fortsat træning.

Afklaringsforløbet har afdækket flg. udfordringer
Har fortsat udfordringer med det nedsatte kognitive funktionsniveau herunder hukommelse og koncentrationsbesvær

Afklaringsforløbet har afdækket flg. skånebehov
Der er fortsat skånebehov i form af tilpasning af arbejdsopgaver og arbejdstid. For [klageren] betyder det, at den nuværende strategi, hvor han på forhånd kan forberede sig inden fremmøde på arbejdspladsen, bibeholdes, så tilstedeværelse på arbejdspladsen kan begrænses til få timer."

Klagerens arbejdsgiver har i en udtalelse af 15/6 2016 blandt andet anført:

"På grund af [klagerens] helbredstilstand, er [klageren] dog ansat på deltid og der tages særlige hensyn til hans arbejdstid, ligesom opgaverne der tildeles [klageren] begrænses i forhold til de opgaver, andre ansatte tildeles.
[Klagerens] arbejdstid hos … er, som følge af hans helbred, meget svingende.
Der er dage, hvor [klageren] ikke arbejder, som følge af hans helbredstilstand.

Jeg kan bekræfte, at [klageren] har behov for at holde pauser, de dage, hvor han har flere møder på en dag. Jeg kan desuden bekræfte, at [klageren] både har holdt de pauser på kontoret, samt ved flere lejligheder har forladt arbejdspladsen.

Jeg forer ikke et decideret tilsyn med medarbejderne. Jeg kan derfor ikke udtale mig, om hyppigheden eller varigheden af disse pauser, men kan konstatere, at behovet for pauser er tilstede og at det faktuelt har været noget, som vi ved flere lejligheder har diskuteret."

I forbindelse med en kommunal opfølgningssamtale den 9/9 2016 er det blandt andet noteret:

"Depressionen er aftaget i sensommeren, men [klageren] er fortsat psykisk mærket selv om han er i kraftig bedring. Medicinen er øget i flere omgange og [klageren] tager dobbelt

dosis af to præparater Mirtazapin og Cipramil. [Klageren] fortæller at han har været stabil i kun 6 uger og han bliver fulgt tæt af egen læge, fremadrettet hver måned. Nedtrapning er ikke relevant. [Klageren] er løftet fri af det mørke, bunden er væk/løftet. Er ikke i anden behandling hos psykolog eller andet. Coach gennem flere år er afskrevet, kunne ikke hjælpe mere.
1.8 genoptog [klageren] arbejdet og havde lidt mere energi. Arbejdede ca. 30 timer på 3 uger, og røg tilbage i 'præstation'. Blev overmodig og snublede lidt , da han ikke kunne magte det og kom til kort. Kundeforhold gik i stykker, da [klageren] måtte aflyse nogle møder, og chef har givet udtryk for at det 'går ikke'. Nu afholder [klageren] ikke møder, men sidder med som kompetence. [Klageren] har haft kortere sygeperioder og var også fuldt syg i denne uge. [Klageren] havde forsøgt forrige uge at arbejde 17 timer og det giver bagslag.
Nyretal er ret positive, ikke normale. Tilskrives effekt af træning og kost.
Økonomi - alt er skrællet helt ned, fortæller at han ikke lever på en sten, men på et sandkorn. Har gennemgået lønsedler og tjent 150.000 på 15 mdr. Sælger nu anpart i … i … Må muligvis ændre flere forhold på sigt. Fik tidligere 1.200.000/år af pensionsselskab i tab af erhvervsevne, men selskabet har opsagt policen og [klageren] kæmper i denne sag. Aftaler at sende alt skriftligt fra …
[Klageren] ønsker klart et bedre liv. [Klageren] vil gerne have at ' vi smider alt i i hovedet på ham, som kan bedre hans situation'. Fik stort udbytte af … og ved, at han skal fjerne foden fra speederen. [Klageren] har før slet ikke kunne læse og han træner nu de kognitive funktioner ved at læse op af … for sine børn. Alt i alt går det bedre.
…
Vi aftaler: Må maks arbejde ca. 10 timer/uge fordelt på 3 dage (10-12 timer inkl. frokost). De øvrige 2 dage træne, naturligvis med fleksibilitet, men det er ikke hensigtsmæssigt at træne samme dag som han skal på arbejde, og [klageren] har behov for fridage mellem arbejdsdage. Nu skal [klageren] arbejde på at få mere stabilitet i timer, så der er færre uger hvor han går ned med anden sygdom m.v. og slet ikke kan møde. Han må prøve at finde en bedre balance og på gode dage tænke, at risikoen for at overpræstere er for høj. Stabilitet er nøgleordet."

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"**3.3. Invaliditet**
Hvis det er anført i Opsparings- og forsikringsoversigten, er der ret til udbetaling af forsikringsdækning og 'fritagelse for indbetaling' i tilfælde af, at forsikrede mister sin erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

Hvis forsikringstageren har fået ret til 'fritagelse for indbetaling', sikrer Skandia, at opsparingen forøges med det aftalte beløb hver måned. Samtidig opretholdes forsikringsdækningen, som om indbetalingen var fortsat.

I det følgende er udbetaling af ydelser og 'fritagelse for indbetaling' under ét benævnt 'invalideydelser'.

Hvis forsikringen er oprettet I forbindelse med en firmapensionsaftale, såvel obligatorisk som frivillig, kan det være aftalt, at arbejdsgiveren har ret til udbetalingen, så længe der udbetales løn fra arbejdsgiveren.

Tab af erhvervsevnen indebærer, at forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde ikke længere er i stand til at tjene mere end enten ½ eller 1/3 af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder. Ved

vurderingen tager Skandia hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.
…
Vurdering
Skandia kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikrede opfylder betingelserne for at få invalideydelsen udbetalt. Skandia foretager altid sin egen vurdering af forsikredes erhvervsevnetab.

Skandia kan gøre udbetalingen betinget af, at forsikrede søger lægelig behandling, omskoling, genoptræning eller uddannelse for at genvinde erhvervsevnen.

3.5. Udbetaling
Månedlige udbetalinger begynder, når erhvervsevnen har været nedsat uafbrudt i 3 måneder. De begynder den 1. i måneden. Forsikringstageren kan vælge mellem de vilkår for udbetalingerne, der gælder, når udbetalingerne starter.

Udbetalingen fortsætter, så længe erhvervsevnen er nedsat i den påkrævede grad frem til forsikringens ophørsdato. Hvis erhvervsevnen genvindes, så forudsætningen for udbetaling ikke længere er til stede, ophører invalideydelsen med udgangen af måneden.

Hvis forsikrede er under omskoling, fortsætter retten til 'fritagelse for indbetaling' samt udbetaling af invalideydelsen under omskolingen, dog højst i 3 år. Omskolingsplanen skal godkendes af Skandia. Det kan være en betingelse, at omskolingsplanen kan godkendes af kommunen som berettiget til udbetaling af dagpenge."

Nævnet udtaler:

Klageren, der er født i 1970'erne, fik i 2015 foretaget en nyretransplantation på grund af kronisk nyresvigt. Han er uddannet og har i mange år arbejdet inden for forsikringsbranchen. Han har anført, at han er berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne på grund af følgerne efter sygdommen og transplantationen, hvor det særligt er træthed og koncentrationsbesvær, der påvirker hans erhvervsevne. Han har også anført, at han i en længere periode har været i behandling for depressive symptomer.

Selskabet har anført, at klagerens gener er bedret efter nyretransplantationen, og at der er uoverensstemmelse mellem de af klageren anførte gener og begrænsninger og hans aktiviteter, som disse er beskrevet i forbindelse med et observationsforløb.

En nefrologisk overlæge har i en udtalelse af 13/4 2015 forud for transplantationen oplyst, at klagerens arbejdsevne blev skønnet til at være nedsat til under halvdelen af normalt, og at en bedring ikke kunne forventes før en vellykket nyretransplantation.

29. 89610

I klagerens hospitalsjournal er det den 8/10 2015 blandt andet noteret, at han var velbefindende 4 måneder efter nyretransplantationen fraset søvnbesvær og behov for sovemedicin. Han arbejdede 12-15 timer om ugen, men følte at dette var for meget.

I forbindelse med kommunale opfølgningssamtaler er det ved en samtale den 16/3 2016 blandt andet noteret, at det går relativt stabilt, at klageren arbejder 40 timer om måneden med udsving på 5-6 timer, og at han tjener 6.000-15.000 kr. om måneden. Ved samtale den 21/4 2016 er det noteret, at han er blevet sygemeldt den 1/4 2016 på grund af depression, blandt andet fordi han har presset sig for meget i 2016. Det er anført, at han i marts måned arbejdede maksimalt 15-16 timer om ugen.

Selskabet har foretaget observationer af klageren i ugerne 4, 7, 9 og 11 i 2016, og det fremgår af observationsrapporterne, at klageren nogle dage var væk fra sit hjem og befandt sig på sit arbejde i væsentligt flere timer, end hvad der er oplyst til både selskabet og i forbindelse med de kommunale opfølgningssamtaler. Observationerne har ligeledes vist dage, hvor klageren ikke ses at have været på sit arbejde, ligesom han er observeret i forbindelse med kontrolundersøgelser på hospitalet.

Selskabet har over for nævnet gjort opmærksom på, at klageren ud over sit daglige arbejde også er tilknyttet adskillige virksomheder, som enten direktør, bestyrelsesmedlem eller bestyrelsesformand, og at han også i 2016 er indtrådt i flere af disse poster. Selskabet har anført, at varetagelse af disse poster ikke synes foreneligt med klagerens oplysninger om træthed og koncentrationsbesvær.

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at bestyrelsesposterne mv. ikke indebærer nævneværdigt arbejde, da der alene er tale om pengeanbringelse. Herudover har han anført, at hans indtjeningsevne skal holdes op imod, at gennemsnitslønnen for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder som hans er ca. 1.000.000 kr. årligt, idet han dog har bemærket, at hans faktiske løn forud for sygdommen var højere.

Selskabet har anført, at sammenligningsgrundlaget udgør 720.000 kr. under henvisning til klagerens alder, uddannelse og erfaring, idet selskabet blandt andet har henvist til data fra jobindex.dk og et fagforbund.

Nævnet bemærker, at det er klageren, der skal løfte bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering af sagens oplysninger, at selskabet har været berettiget til at standse udbetalingerne af helbredsbetingede ydelser pr. 1/4 2016, med henvisning til, at han ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller derover.

Nævnet har ved afgørelsen af sagen lagt vægt på oplysningerne i observationsrapporten, hvor det blandt andet fremgår, at klageren flere dage har været på arbejde i langt flere timer end det timeantal, som han har oplyst til selskabet og kommunen.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det må have formodningen for sig, at klagerens poster som bestyrelsesformand, bestyrelsesmedlem mv. i en række virksomheder forudsætter en ikke ubetydelig arbejdsindsats samt intellektuelt overblik og overskud.

Nævnet finder det godtgjort, at aktiviteterne er vanskeligt forenelige med klagerens oplysninger om sit helbred og sin arbejdsmæssige formåen, ifølge hvilke han blandt andet udtrættes efter 1-3 timers dagligt arbejde og lider af koncentrationsbesvær.

Ophævelse af erhvervsevnetabsforsikringen

Selskabet har overfor nævnet oplyst, at klagerens forsikringsdækninger er bragt til ophør, men at hans pensionsopsparing forbliver i selskabet som fripolice.

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder nævnet ikke at kunne kritisere, at selskabet som sket har ophævet erhvervsevnetabsdækningen, herunder præmiefritagelsesdækningen med henvisning til, at klageren har tilsidesat sin loyalitetsforpligtelse over for selskabet.

31. 89610

Advokatomkostninger

Det fremgår af sagen, at klageren antog advokatbistand, da selskabets advokat meddelte, at der var iværksat observationer, og at udbetaling og præmiefritagelse ved erhvervsevnetab ophørte, samt at selskabet påtænkte at ophæve klagerens forsikringsdækninger.

Selskabet har afvist, at omkostningerne til advokaten har været rimelige eller nødvendige, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, og har henvist til, at der ikke er fremkommet nye oplysninger i sagen, og at sagen ikke i øvrigt har påkrævet antagelse af advokat.

Nævnet finder ikke grundlag for at kritisere selskabets afslag på dækning af advokatomkostninger.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Eisenhardt